

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Finmarkseiendommen

post@fefo.no

Sendes kun elektronisk

Vår ref:

Deres ref:

Hvalstad, den: 26.06.2015

Reguleringer av innlandsfiske på Finmarkseiendommen - høringsinnspill

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til Finmarkseiendommens høring om regulering av innlandsfiske på Finmarkseiendommen.

Innlandsfiske på FeFos grunn er viktig både for de som er bosatt i Finnmark fylke og for tilreisende fra andre deler av landet. NJFF er opptatt av at det fortsatt skal legges godt til rette for at de gode sportsfiskemulighetene i Finnmark kan forvaltes og utnyttes til glede og nytte både innbyggerne i Finnmark og for tilreisende sportsfiskere.

For NJFF er det viktig å legge til rette for en mest mulig kunnskapsbasert forvaltning av naturgrunnet. Det gjelder også for forvaltning av våre høstbare vilt- og fiskeressurser. Når det gjelder innlandsfiskeressursene spesielt, er kunnskapsgrunnet ofte mangelfullt. Siden en i Finnmark i stor grad forholder seg til innsjøer med enn eller svært få arter er mulighetene for å lykkes med gode bestemmelser gode. Dels er generelle regler for store områder tilstrekkelig, mens i andre tilfeller vil det være behov for mer lokalitetsspesifikke bestemmelser for å oppnå det ønskede resultatet. Med en så stor grunneier bør forutsetningene for å lykkes med en god forvaltning være gode.

I det følgende er NJFFs innspill til de punkter det bes om kommentarer på i høringsnotatet.

1. Vilkår for fiske – bruk av ståsnøre og antall stenger/håndsnøre

NJFF stiller seg litt undrende til at bruk av ståsnøre (typisk på isfiske) defineres som et faststående redskap på lik linje med garn, og dermed i henhold til Finnmarksloven skal være forbeholdt finnmarkinger. Dette er en svært vanlig fiskemetode i hele landet, og erfaringen er at det knappast kan sies å være en mer effektiv fangstmetode enn aktivt fiske med hverken stang eller håndsnøre. Det kan selvsagt stilles spørsmål om dyrevelferdsmessige sider ved å la fisken stå på krok i potensielt «lang tid», men det skiller i så fall ikke på hvor fiskeren kommer fra. NJFF mener at bruk av ståsnøre er innenfor akseptable etiske grenser såfremt redskapen røktes jevnlig og en er sikker på at det er festet forsvarlig.

Begrensningen på en stang eller ett håndsnøre pr aktiv deltager synes også noe streng. Med om lag 4500 innsjøer med registrert fiskebestand så skulle det i det minste være rom for at tilreisende ved å betale en ekstraavgift kan benytte f.eks. 2 stenger pr aktiv fisker. Dersom fisket etter hvitfisk, slik som lake, abbor og harr, med «moderne» utstyr blir mer populært i tiden framover, er en stang lite. Normalt vil en gjerne benytte 2-4 stenger. NJFF mener derfor det bør åpnes for bruk av flere stenger mot at fiskeren kjøper f.eks. 2 fiskekort.

2. Innhenting av mer kunnskap om fiskeressursene og beskatningen av disse

FeFo peker i sine høringsdokumenter på behov for å bedre kunnskapsgrunnlaget når det gjelder innlandsfiskeressursene i Finnmark. Dette kan gjøres gjennom kartlegging av ressursgrunnlaget i et større omfang enn hva som er gjort så langt. Videre kan innsamling av fangststatistikk være et supplement. NJFF vil på generelt grunnlag advare mot å bygge en forvaltning av innlandsfiskeressursene på fangststatistikk alene. Fangststatistikk kombinert med data om bestandene kan være et godt grunnlag for forvaltning, men bare dersom en har en reelt god rapportering. For å kunne benytte fangstrapporter som et forvaltningsverktøy, må det innhentes representative rapporter fra alle grupper fiskere i det område en ønsker å forvalte aktivt.

I dag innhenter FeFo fangststatistikk fra tilreisende fiskere. Disse fiskerne er pålagt å kjøpe fiskekort og er også pålagt krav om innrapportering av fangststatistikk. Denne statistikken alene er langt fra tilstrekkelig som grunnlag for forvaltning av innlandsfiskeressursene med et kunnskapsbasert utgangspunkt. Skal innrapportert fangststatistikk kunne benyttes som en del av forvaltningen av innlandsfiskeressursene, fordrer det at også de som er bosatt i Finnmark innrapporterer sine fangster. Dette er nødvendig for å gi et faktisk bilde av hva som tas ut fra ulike vann og vassdrag.

Dersom fangststatistikk skal benyttes som et element i forvaltningen av innlandsfiskeressursene, må det være en klar målsetting at man fanger opp tilnærmet alt som tas opp gjennom ulike typer fiske. Om det skal kunne benyttes til noe reelt, bør det også rapporteres på lokalitetsnivå. Med et slikt utgangspunkt mener NJFF det er grunnlag for å stille spørsmål ved hvorvidt det er tilstrekkelig å etablere en ordning med frivillig fangstrapportering. I hver fall om en ønsker et anvendbart verktøy.

NJFF oppfatter at mye av diskusjonene omkring forvaltningen av innlandsfiskeressursene og hvorvidt det er behov for reguleringer av disse ressursene, er selve grunnlaget for denne høringen. Riktignok har nok denne diskusjonen et utgangspunkt i opplevelser knyttet til utøvelsen av fisket og trengsel på populære fiskeplasser. Finnmarksloven sier at eventuelle reguleringer må skje med utgangspunkt i hensynet til ressursen, ikke utøvelsen. God kunnskap om ressursene og utnyttelsen av disse, er derfor nødvendig for å kunne vurdere om det er behov for å regulere innlandsfisket. Er det ikke vilje blant de som er bosatte i Finnmark til å bidra til et nødvendig kunnskapsgrunnlag, så er det vanskelig å bruke fangststatistikk som et element i innlandsfiskeforvaltningen i det hele tatt.

Dersom en vurderer fangstrapportering som viktig, vil derfor det beste alternativet være å innføre en pliktig registrering og fangstrapportering enten for hele eiendommen eller i spesifikke områder/lokaliteter. NJFF innser at det kan være en utfordring å få full forståelse for dette, og at det kan ta noe tid å få et slikt regime på plass. God informasjon kombinert

med bruk av positive stimulering i form av premier som tildeles gjennom f.eks loddtrekning vil nok være nødvendig i en etableringsfase.

Etablering av egne fiskesoner for å få tilstrekkelig kunnskap om ressursutnyttelsen ved den enkelte vannlokalitet eller vassdrag, kan være relevant for å få på plass et best mulig kunnskapsgrunnlag. NJFF vil i den sammenheng vise til prosessen med inndeling av slike områder for småviltjakt. Her var også den opprinnelige begrunnelsen å inndele områdene i jaktfelt at man skulle legge til rette for fangstrapportering og dermed bedre grunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning. Uten nye høringsrunder ble disse feltene vedtatt også å skulle legges til grunn for reguleringer av utnyttelsen av ressursene. Det er viktig at det framgår klart hva en feltinndeling skal benyttes til. Dersom FeFo ser for seg at en feltinndeling med et foreløpig formål å samle inn fangstrapportering også skal benyttes ved en eventuell regulering av innlandsfiske, må det klart framgå.

3. Reguleringer

FeFo foreslår en rekke ulike reguleringer som kan benyttes dersom hensynet til ressursen tilsier behov for å regulere fisket. NJFF mener de foreslåtte reguleringsmulighetene synes fornuftige dersom det blir behov for slike tiltak. Vi vil imidlertid understreke at for å oppnå effekt av eventuelle reguleringer må disse omfatte alle grupper av fiskere, også de som er bosatt i Finnmark. Tilreisende fiskere som ikke er bosatt i Finnmark kan kun fiske med stang og håndsnøre med unntak av vann og vassdrag som er definert som frigarnsområde, mens finnmarkinger også kan benytte andre typer fiskeredskap.

Finnmarksloven legger opp til at det skal tas hensyn til ulike brukergruppers bruk av ressursen ved eventuelle innskrenkninger i utnyttelsen av de fornybare ressursene. Adgangen til å utnytte fiskeressursene for de som ikke er bosatt i Finnmark er begrenset til stang og håndsnøre. Det er viktig at reguleringstiltak gjøres ut fra hensynet til ressursen og at valg av reguleringer faktisk fanger opp dette behovet. Ensidig tiltak rettet i hovedsak mot fiskere som ikke er bosatt i Finnmark og/eller kun mot stang og håndsnøre vil vanskelig kunne fange opp disse hensynene og gi ønsket effekt. NJFF har tiltro til at FeFo vil gjøre gode avveininger av disse hensynene og sikre at intensjonene i Finnmarksloven og hensynet til at fiskere som ikke er bosatt i Finnmark også ivaretas på en god måte.

FeFo legger opp til at eventuelle reguleringer innføres i samråd med aktuelle kommuner og lokale brukergrupper. NJFF vil understreke at FeFo bør innhente synspunkter også fra representanter fra andre enn de lokale brukergruppene før eventuelle reguleringer innføres.

4. Kontroll/oppsyn og forpaktning

NJFF vil understreke at det er viktig at FeFo finner en god balanse mellom vedtak om reguleringer og oppfølging av at disse overholdes på en god måte. Informasjon vil være et viktig stikkord uansett valg av løsninger. NJFF vil understreke at det er viktig at FeFo vektlegger å spre informasjon om kunnskapsgrunnlaget, om grunnlaget for å forvalte innlandsfiskeressursene og om hvorfor man har gjort de valg styret i FeFo etter hvert vil gjøre. NJFF mener FeFo har lagt opp til gode og involverende prosesser i Finnmark, noe som bør legge et godt grunnlag for å få forståelse for regelverket om forvaltning av innlandsfiskeressursene i Finnmark.

Noe økt fokus på oppsyn bør imidlertid uansett påregnes for å følge opp de reguleringer som vedtas.

Mht forpaktning av innlandsfiskeområder så er dette en mulighet for å få til oppsyn ved at forpakter står for dette. Flere JFF'er forpakter innlandsfiske på vegne av rettighetshavere over hele landet. Dette er i hovedsak en rasjonell og god måte å ivareta et godt fisketilbud til allmennheten. Det er selvfølgelig lett å se for seg at denne type forpaktning kan medføre en eksklusivisering dersom f.eks «reiselivsaktører» tillates å forpakte attraktive områder med tanke på å gjøre ressursen tilgjengelig kun for en liten gruppe fiskere. Så lenge forpaktningssavtalene tar inn i seg FeFos alminnelige regler om allmenn tilgjengelighet og derigjennom ikke ekskluderer fiskere fra utenfor Finnmark ut over de muligheter en har pr i dag på Finnmarkseiendommen, så ser NJFF positivt på muligheten for foreninger til å forpakte fiskeområder.

5. Økt fokus på informasjon vedrørende farer for spredning av smittsomme sykdommer

Tiltak for å redusere fare for spredning av smittsomme sykdommer er positivt. Økt fokus fra FeFo på å spre info om risiko i tilknytning til flytting av redskaper mm, støttes. NJFF vil samtidig nevne at det ligger godt til rette for et samarbeid mellom NJFF-Finnmark og NJFF og FeFo på dette området. Vår organisasjon vil kunne bistå FeFo med videreformidling av info rundt fare for smittespredning.

6. Videreføring av tradisjonskunnskap

NJFF ser positivt på at FeFo legger vekt på å bidra til å videreføre kunnskap om tradisjonelles fiskemetoder. Lokale jeger- og fiskerforeninger og NJFF-Finnmark bør være aktuelle samarbeidspartnere i dette arbeidet.

Fokus på å rekruttere barn og unge til et aktivt sportsfiske både innenfor tradisjonelle fiskemetoder og et moderne innlandsfiske, bør være et prioritert satsingsområde. Undersøkelser viser en fallende trend om oppslutningen rundt sportsfiske blant barn og unge. Det er behov for et løpende engasjement for å sikre rekrutteringen. Her ligger det også godt til rette for et bredt samarbeid mellom FeFo og vår organisasjon.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Siri Parman
Fagsjef

Øyvind Fjeldseth
Fiskekonsulent

